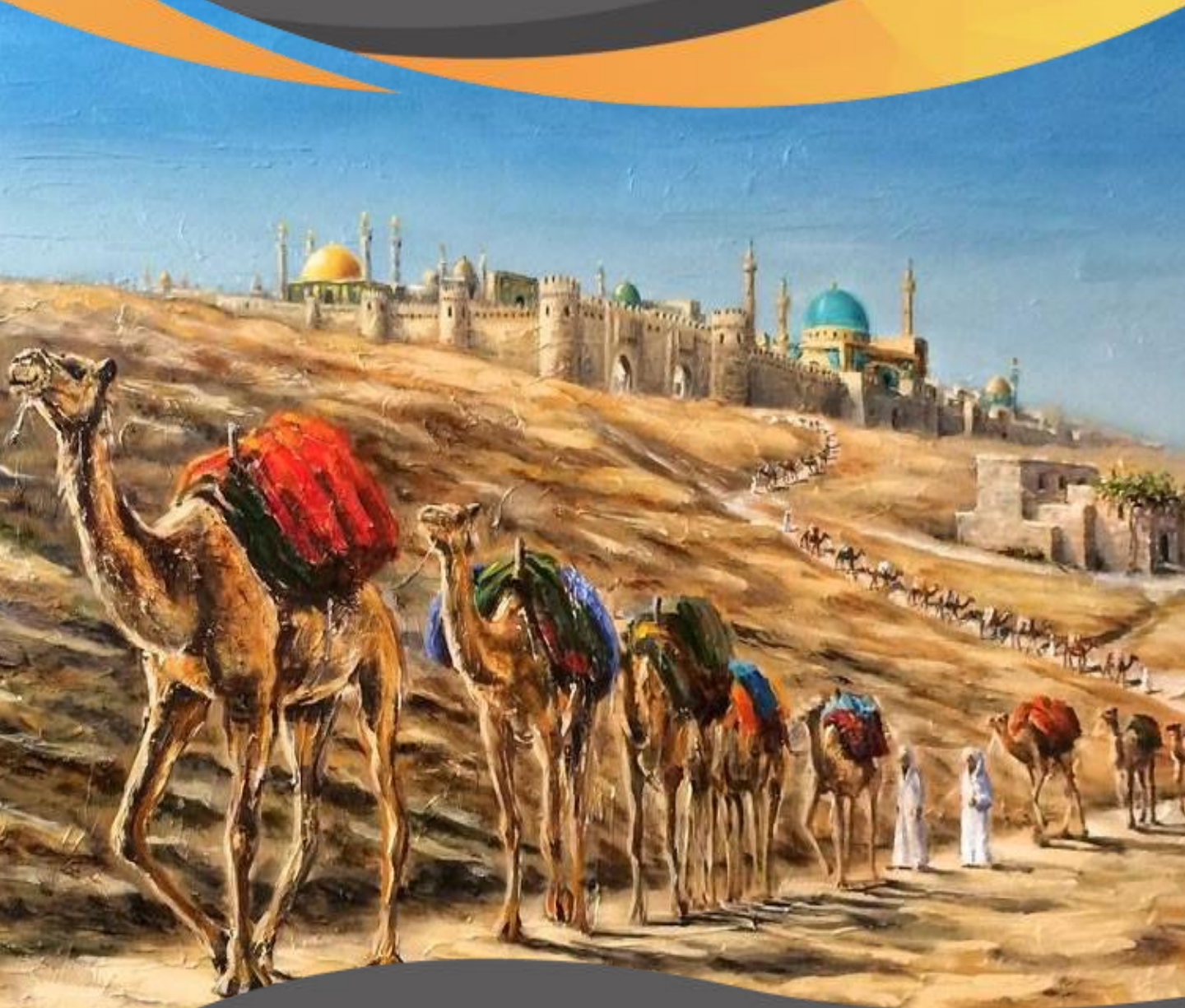

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*(2021- yil yanvar-aprel oylari
uchun)*

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **128 672,8** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-apreliga nisbatan **32 614,0** ming. AQSH dollariga yoki **20,2** % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish su'rati, % da	Jamiga nisbatan, % da
 Tashqi savdo aylanmasi	161 286,8	128 672,8	79,8 %	x
Eksport 	62 106,8	57 107,8	78,6 %	100,0
 <i>Tovarlari</i>	60 271,8	54 421,8	90,3	83,3
 <i>Xizmatlar</i>	1 835,0	2 686,0	146,4	16,7
Import 	99 180,0	71 565,0	72,2 %	100,0
 <i>Tovarlari</i>	99 156,9	71 565,0	72,2	100,0
 <i>Xizmatlar</i>	23,1	-	-	-
 Saldo	-37 073,2	-14 457,2	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **57 107,8** ming AQSH dollariga (**8,0 %** ga kamaydi) va import hajmi **71 565,0** ming AQSH dollariga (**27,8 %** ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – **14 457,2** ming. AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2021- yil yanvar-aprel, ming AQSH dollari)

Turkiya

TSA – 39 421,0
Eksport – 19 485,3
Import – 19 935,7

Xitoy Xalq Respublikasi

TSA – 26 755,7
Eksport – 5 614,3
Import – 21 141,4

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 15 610,2
Eksport – 7 379,9
Import – 8 230,3

Qozog'iston

TSA – 14 039,6
Eksport – 5050,0
Import – 8 989,6

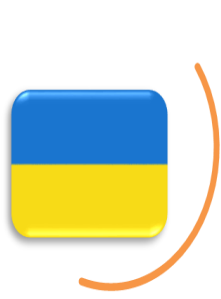
Eron

TSA – 4 339,9
Eksport – 3 063,5
Import – 1 276,4

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 3 312,5
Eksport – 3 110,9
Import – 201,6

Ukraina

TSA – 2 808,0
Eksport – 2 222,4
Import – 585,6

Pokiston

TSA – 2 391,6
Eksport – 2 244,6
Import – 147,0

Germaniya

TSA – 1 872,2
Eksport – 3,6
Import – 1 868,6

Misr

TSA – 1 475,2
Eksport – 1 475,2
Import – 0,0

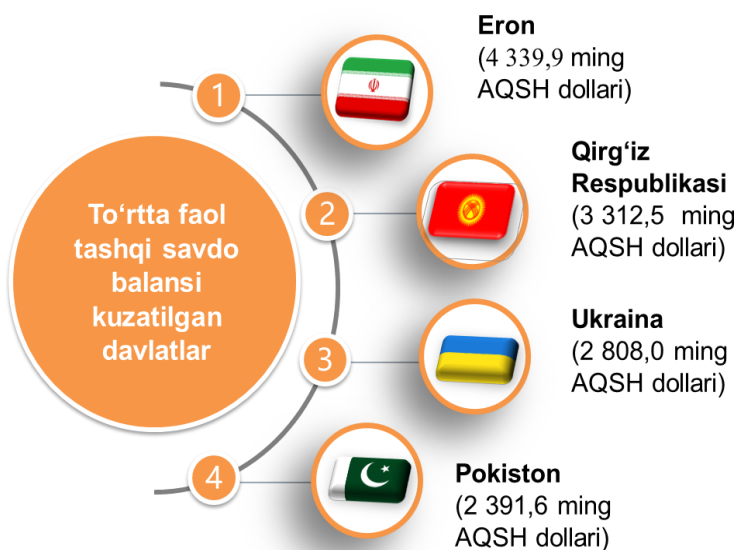
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalaridagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari Qozog'iston, va Qirg'iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Faol tashqi savdo balansi kuzatilgan davlatlar Turkiya, Qirg'iz Respublikasi, Eron va Pokiston hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-aprel)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o'nta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Eron (**4 339,9** ming AQSH dollari), Qirg'iz Respublikasi (**3 312,5** ming AQSH dollari), Ukraina (**2 808,0** ming AQSH dollari) va Pokiston (**2 391,6** ming AQSH dollari) shular jumlasidandir. Qolgan **10** ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

. Qashqadaryo viloyati, jahonning **55** dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (**30,6** %), Xitoy Xalq Respublikasida (**20,8** %), Rossiya Federatsiyasida (**12,1** %), Qozog'iston (**10,9** %), Eronda (**3,4** %), Qirg'iz Respublikasida (**2,6** %) va Ukrainada (**2,2** %) qayd etilgan

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Turkiya	28971,3	13936,9	39421
	<i>Eksport</i>	2 3691,3	8 029,7	19 485,3
	<i>Import</i>	5 280,0	5 907,2	19 935,7
	Xitoy Xalq Respublikasi	88 734,2	46 485,7	26 755,7
	<i>Eksport</i>	12 489,0	6 933,6	5 614,3
	<i>Import</i>	76 245,2	39 552,1	21 141,4
	Rossiya Federatsiyasi	20 448,9	16 633,3	15 610,2
	<i>Eksport</i>	11 288,7	9 979,1	7 379,9
	<i>Import</i>	9 160,2	6 654,2	8 230,3
	Qozog'iston	17 644,7	8 776,6	14 039,6
	<i>Eksport</i>	7 579,7	6 408,6	5 050,0
	<i>Import</i>	10 065,0	2 368,0	8 989,6
	Eron	13 974,6	12 543,1	4 339,9
	<i>Eksport</i>	13 428,8	12 285,0	3 063,5
	<i>Import</i>	545,8	258,1	1 276,4
	Qirg'iz Respublikasi	2 201,6	2 225,7	3 312,5
	<i>Eksport</i>	2194	1 075,2	3 110,9
	<i>Import</i>	7,6	1 150,5	201,6
	Ukraina	7 666,8	959,2	2 808,0
	<i>Eksport</i>	3 348,1	829,4	2 222,4
	<i>Import</i>	4318,7	129,8	585,6
	Pokiston	1 328,5	3 236,6	2 391,6
	<i>Eksport</i>	898,8	3 217,8	2 244,6
	<i>Import</i>	429,7	18,8	147
	Germaniya	5 490,3	11 283,7	1 872,2
	<i>Eksport</i>	5,7	22,4	3,6
	<i>Import</i>	5 484,6	1 1261,3	1 868,6
	Misr	-	113,1	1 475,2
	<i>Eksport</i>	-	113,1	1475,2
	<i>Import</i>	-	-	-

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Turkmaniston	5 714,2	454,9	1 376,8
	<i>Eksport</i>	110,9	92,9	895,3
	<i>Import</i>	5 603,3	362,0	481,5
	Tojikiston	5 948,6	1 242,2	1 184,5
	<i>Eksport</i>	5 667,6	1 178,1	918,6
	<i>Import</i>	281,0	64,1	265,9
	Buyuk Britaniya	5 948,6	1 242,2	1 184,5
	<i>Eksport</i>	5 667,6	1 178,1	918,6
	<i>Import</i>	281	64,1	265,9
	Kanada	715,9	625,1	1 078,2
	<i>Eksport</i>	-	2,4	0,3
	<i>Import</i>	715,9	622,7	1 077,9
	Polsha	627	204,3	1 070,8
	<i>Eksport</i>	154,4	126,4	859,6
	<i>Import</i>	472,6	77,9	211,2
	Koreya Respublikasi	4 596,7	1 795,1	1 041,2
	<i>Eksport</i>	52,1	20,6	2,8
	<i>Import</i>	4 544,6	1 774,5	1 038,4
	Afg'oniston	6 198,5	2 749,2	995,9
	<i>Eksport</i>	6 198,5	2 749,2	992,6
	<i>Import</i>	-	-	3,3
	Hindiston	1281,1	7367,6	961,9
	<i>Eksport</i>	38,5	236,6	727,3
	<i>Import</i>	1242,6	7131	234,6
	Italiya	1199,6	1230,3	890,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1199,6	1230,3	890,5
	Avstriya	0,5	28,4	722,6
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	0,5	28,4	722,6

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-aprel 2021- yil)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	
Qashqadaryo viloyati	128 672,8	79,8	Eng yuqori hajm, ming AQSH dollari
Qarshi sh.	19 655,3	24,4	Qarshi – 35 702,7
Shahrisabz sh.	2 590,1	29,4	Qarshi sh. – 19 655,3
<i>hududlar</i>			
G'uzor	15 016,3	38,9	G'uzor – 15 016,3
Dehqonobod	6 578,1	7,9	
Qamashi	5 205,2	3,4 m.	
Qarshi	35 702,7	64,7	
Koson	7 513,3	162,6	Eng quyi hajm, ming AQSH dollari
Kitob	11 788,2	33,1	
Mirishkor	1 676,5	155,7	Shahrisabz – 3 685,4
Muborak	2 216,5	103,6	
Nishon	3 795,4	13,7	Muborak – 2 216,5
Kasbi	3 124,9	2,6	
Chiroqchi	3 339,5	40,6	
Shahrisabz	3 685,4	54,2	
Yakkabog'	6 519,6	114,7	Mirishkor – 1 676,5
Boshqalar	265,9	0,8	

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **27,7 %** ulush bilan **35 702,7** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Mirishkor tumani **1,3 %** ulush bilan **1 676,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

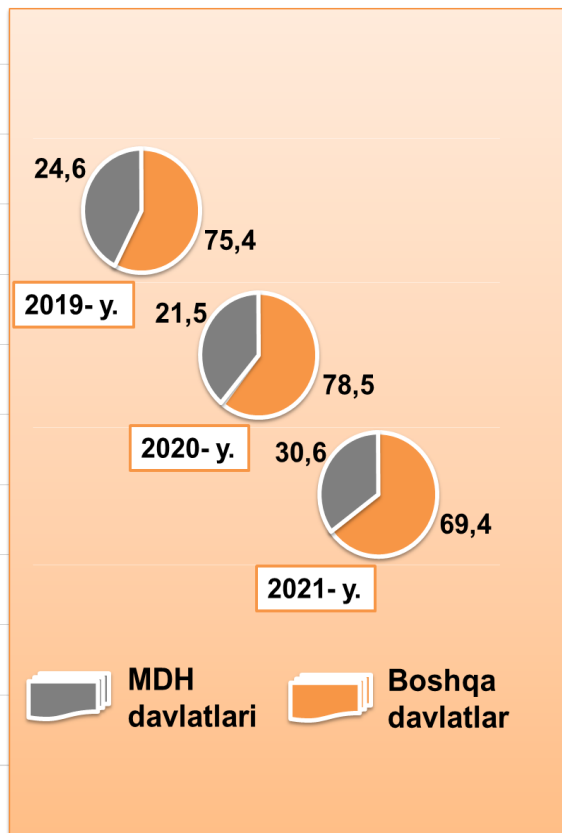
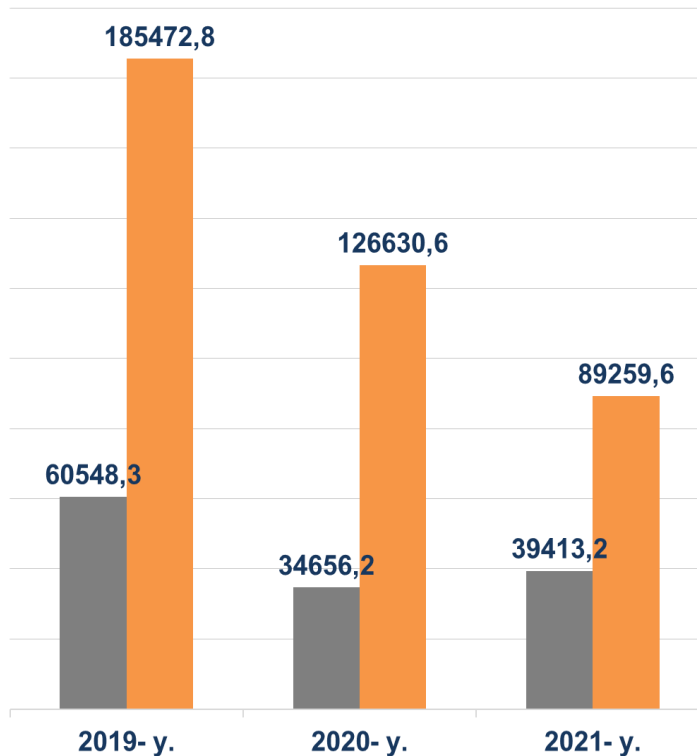
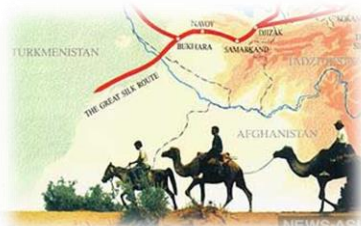

Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha 2021- yilning yanvar-aprel oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **30,6 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilning yanvar-apreligacha nisbatan ulushi **9,1 %** ga oshdi.

QASHQADARYO VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

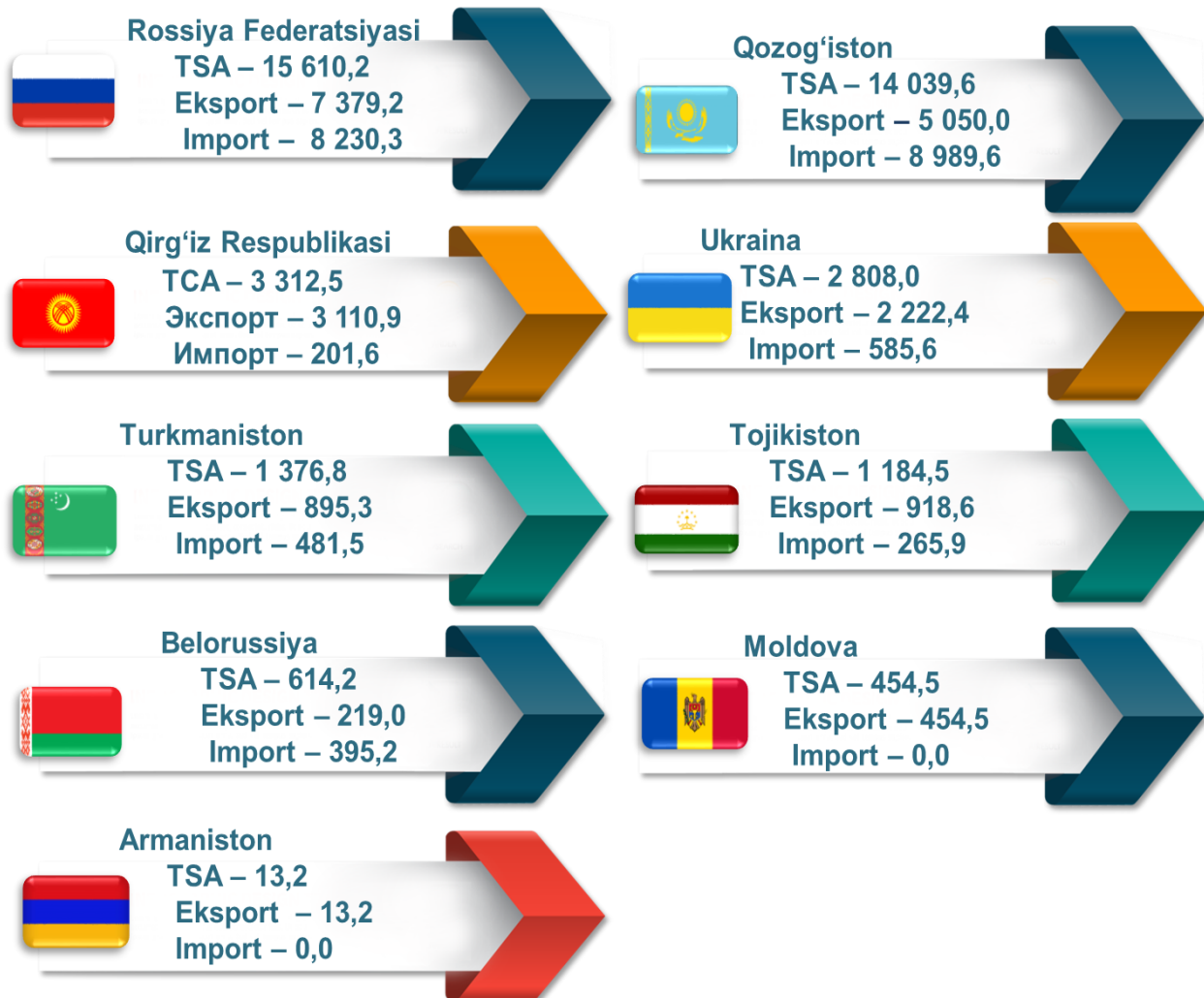

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-aprel oylarida 2020- yilning yanvar-apreligacha nisbatan **9,1 %** ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi **69,4 %** ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2021- yil yanvar-aprel, ming AQSH dollari)

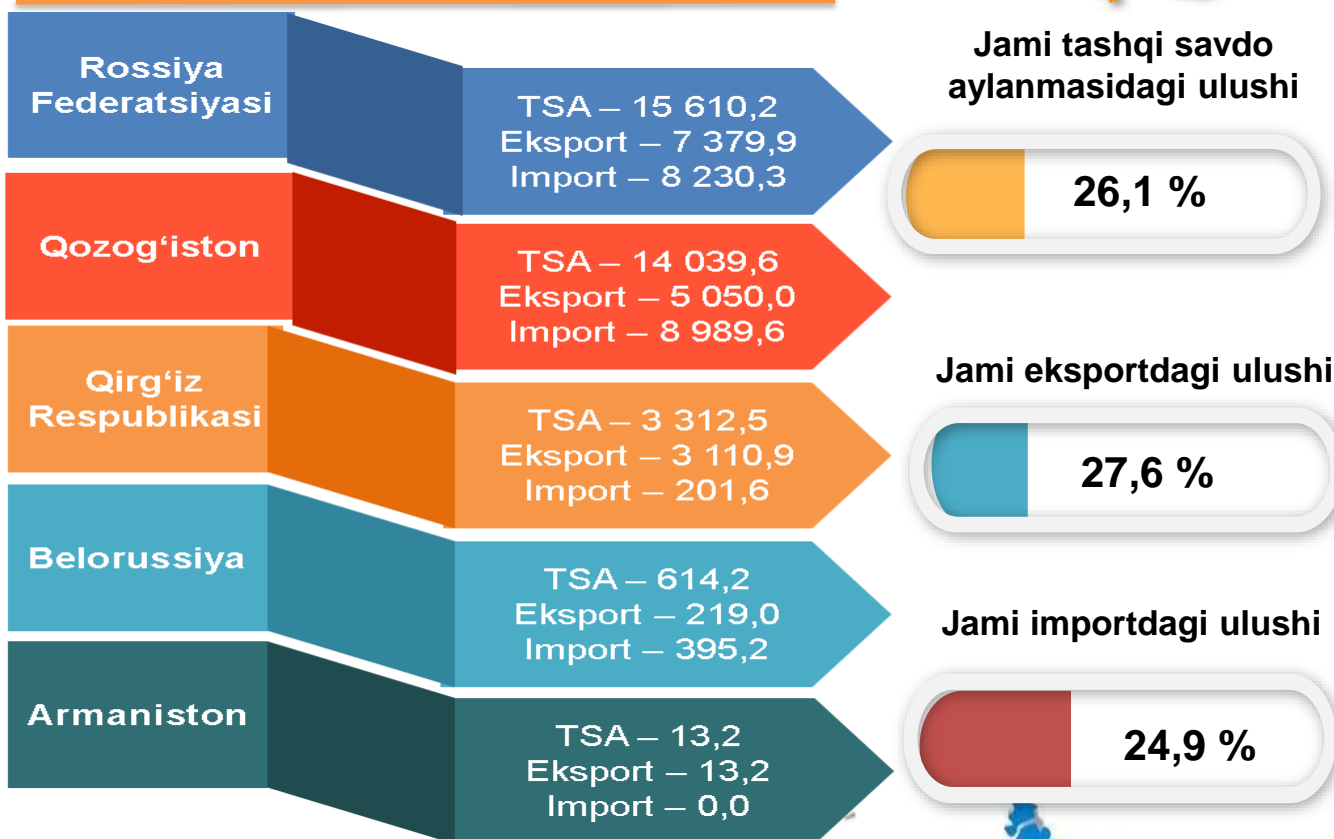
Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021-yil yanvar-aprel holatiga **39 413,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **20 263,7** ming AQSH dollariga yetgan bolsa, import – **19 149,5** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**39,6** %), Qozog‘iston (**35,6**%), Qirg‘iz Respublikasi (**8,4** %), Ukraina (**7,1** %), Turkmaniston (**3,5** %) va Tojikiston (**3,0** %) davlatlari bilan qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2020- yil 11- dekabrda O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi.

YOII bilan Qashqadaryo viloyatiining tashqi savdo aylanmasi **33 589,7** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **15 773,0** ming AQSH dollari, import hajmi **17 816,7** ming AQSH dollariga yetdi.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

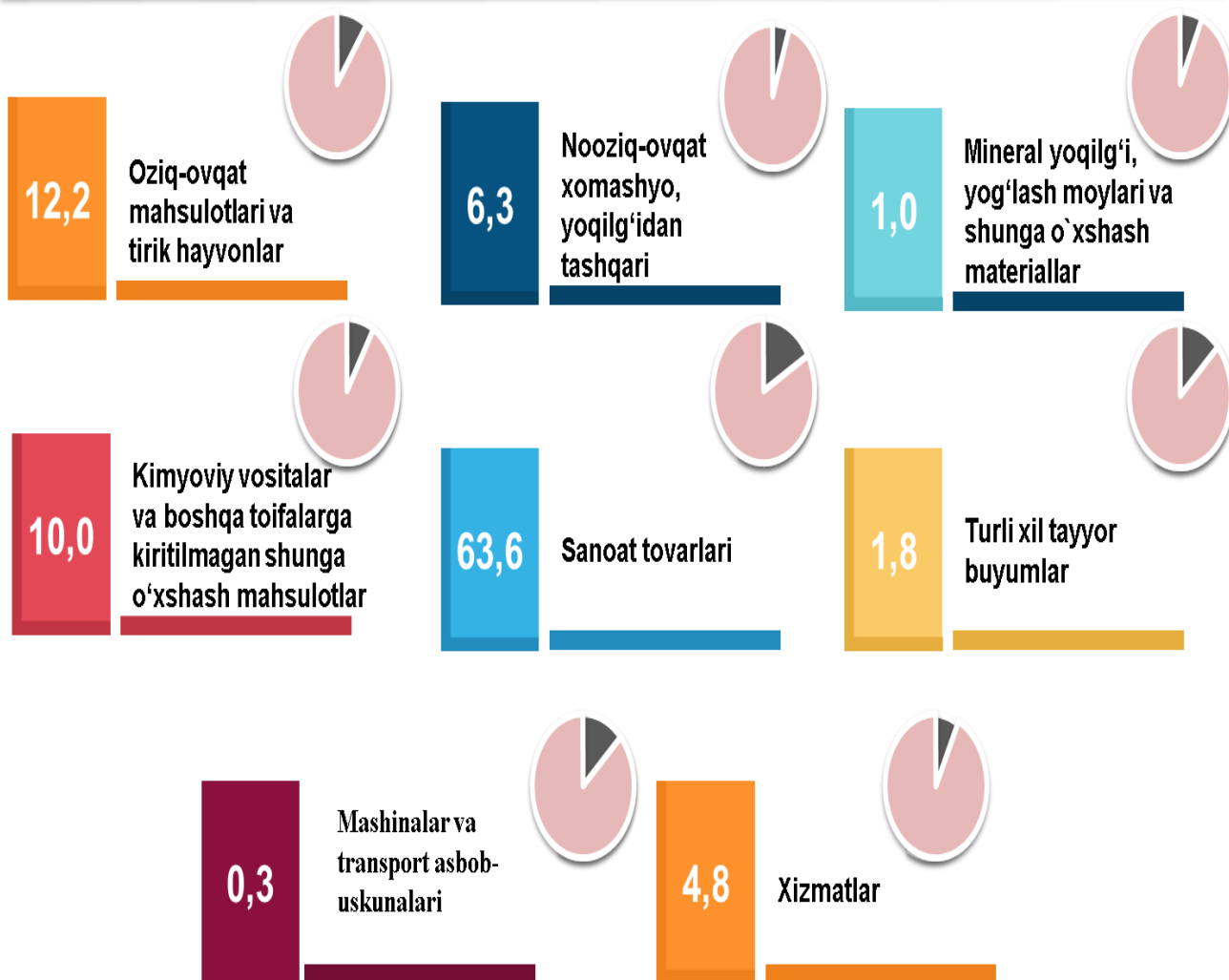
(2021- yil yanvar-aprel)

2021- yilning yanvar-aprel oylarida viloyatning eksportyorlar soni **124** tani tashkil etib, ular tomonidan **57 107,8** ming AQSH dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **8,0** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **95,2** % ni tashkil etib, ular yuqori ulushga egalari sanoat tovarlari (**63,6** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**12,2** %) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**10,0** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI *(yanvar-aprel, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	62 106,9	57 107,8	65,4	92,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	9 248,2	6 959,6	38,0	75,3	14,9	12,2
Ichimliklar va tamaki	238,2	2,6	186,4	1,1	0,4	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	14 314,6	3 607,4	121,0	25,2	23,0	6,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	515,5	569,5	5,7	110,5	0,8	1,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	13 509,8	5 729,7	82,5	42,4	21,8	10,0
Sanoat tovarlari	21 638,8	36 308,1	74,2	167,8	34,8	63,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	30,9	194,7	13,4 m.	6,3 m.	-	0,3
Turli xil tayyor buyumlar	775,8	1 050,2	2,1 m.	135,4	1,2	1,8
Xizmatlar	1 835,0	2 686,0	94,7	146,4	3,1	4,8

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Karam va shunga o'xshash iste'mol qilinadigan karamsifat sabzavotlar	1114,7	83,2
Bosqa joyda tasniflanmagan kuritilgan mevalar	895,0	37,0 m.
Loviyalar	982,4	36,4
Pomidor, yangi va sovutilgan	843,4	134,5
Piyoz, shalot piyozi, yangi yoki sovutilgan	762,0	171,3
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Qizil qatron: tabiiy qatronlar, saqich, qummigut va balzamlar	1072,8	170,1
Barcha turdagi oltingugurt (sublimatsiya qilingan, chukindi yoki kolloiddan tashqari)	695,7	6,2 m.
Paxta chiqindilari (shu jumladan kalava chikindilar va xom ashyolar) boshqa paxta chikindilari, taralmagan	559,1	4,8 m.
Ipak chikindilari (shu jumladan o'rash uchun yaroqsiz pilla, ip chikindilari)	506,0	71,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Elektr toki	560,0	109,5
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	5 720,8	108,1
Sanoat tovarlari		
Chakana savdo uchun muljallanmagan paxta iplari, tarkibida paxta 85 % va undan kup bo'lgan tiquv ipdan tashkari	33 453,1	179,8
Temir yoki pulatdan kilingan, boshqa toifalarga kiritilmagan maishiy buyumlar va ularning qismlari	646,6	23,8 m.
Tuqimachilik materiallaridan tayyorlangan vata va undan tayyorlangan buyumlar; uzunligi 5 mm dan oshmaydigan tuqimachilik tolalari (tuk), tuqimachilik tolasi va fabrika sukutini	561,0	111
Turli xil tayyor buyumlar		
Trikotaj yoki to'qilgan futbolkalar, maykalar va boshqa ichki kiyimlar	239,9	81,9
Tungi kuytlaklar va pijamalar	255,3	38,3 m.
Paxta kuytlaklari	205,5	4,1 m.

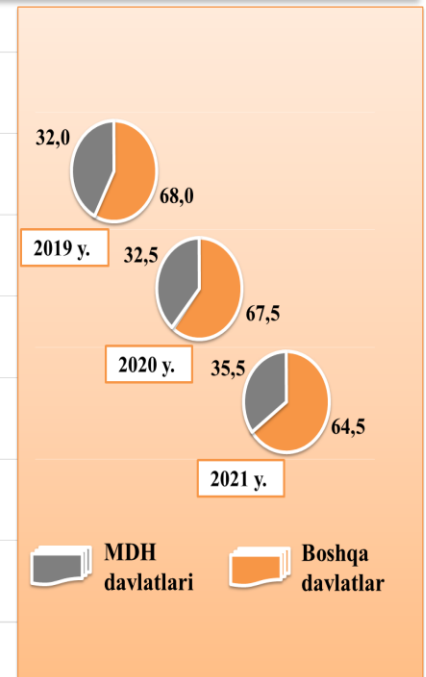
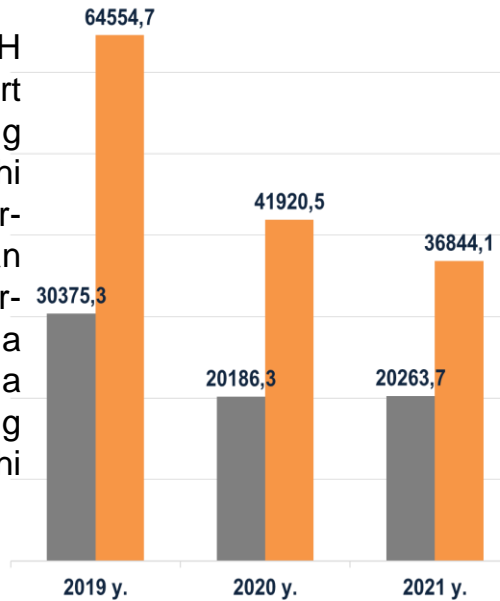

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvar-aprelida **32,5** % dan 2021- yilning yanvar-martida **35,5** % ga ko'paydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **64,5** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-aprel, % da)

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (**34,1** eksport umumiy hajmining %), Rossiya Federatsiyasi (**12,9** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**9,8** % i), Qozog'iston (**8,8** %), Eron (**5,4** %), Qirg'iz Respublikasi (**5,4** %) va Pokiston (**3,9** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **80,3** foizni tashkil etmoqda.

QASHQADARYO VILOYATIINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-aprel, yillar kesimida)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	8 029,7	19 485,3	33,9	2,4 m.	3	1
Rossiya Federatsiyasi	9 979,1	7 379,9	88,4	74,0	2	2
Xitoy Xalq Respublikasi	6 933,6	5 614,3	55,5	81,0	4	3
Qozog'iston	6 408,6	5 050,0	84,5	78,8	5	4
Qirg'iz Respublikasi	1 075,2	3 110,9	49,0	2,9 m.	9	5
Eron	12 285,0	3 063,5	91,5	24,9	1	6
Pokiston	3 217,8	2 244,6	3,6 m.	69,8	6	7
Ukraina	829,4	2 222,4	24,8	2,7 m.	10	8
Misr	113,1	1475,2	-	13,0 m.	16	9
Afg'oniston	2749,2	992,6	44,4	36,1	7	10
Tojikiston	1178,1	918,6	20,8	78,0	8	11
Turkmaniston	92,9	895,3	83,8	9,6 m.	17	12
Polsha	126,4	859,6	81,9	6,8 m.	15	13
Hindiston	236,6	727,3	6,1 m.	3,1 m.	14	14
Singapur	802,6	560,0	3,0 m.	69,8	11	15
Buyuk Britaniya	0,0	503,9	-	251,9 m.	20	16
Cehiya	278,0	460,4	99,6	165,7	13	17
Moldova	555,3	454,5	7,4 m.	81,8	12	18
Belorussiya	67,7	219,0	82,2	3,2 m.	19	19
Litva	82,7	185,2	6,1 m.	2,2 m.	18	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	57 107,8	78,6
Qarshi sh.	7 350,4	35,0
Shahrisabz sh.	386,0	84,0
<i>Hududlar:</i>		
G'uzor	8 458,8	121,2
Dehqonobod	977,7	12,8
Qamashi	5 064,4	4,9 m.
Qarshi	16 444,2	141,1
Koson	5 307,7	182,8
Kitob	2 208,9	108,7
Mirishkor	1 061,3	155,7
Muborak	1 442,5	138,4
Nishon	317,6	135,8
Kasbi	663,6	197,6
Chiroqchi	1 047,2	67,3
Shahrisabz	1 950,3	151,6
Yakkabog'	4 282,8	143,4
Boshqalar	144,4	61,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi – 16 444,2

Guzor – 8 458,8

Qarshi sh – 7 350,4

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Kasbi – 663,6

Shahrisabz sh – 386,0

Nishon – 317,6

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumanida **28,8 %** ulush bilan **16 444,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushlarni (Nishon tumanida – **0,6 yoki 317,6** ming AQSH dollari va Shahrisabz shahrida – **0,7 % yoki 386,0** ming AQSH dollari) tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori viloyat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **6 929,9** ming AQSH dollari qiymatli **17,4** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **14,7 %** ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **4 711,3** ming AQSH dollariga teng **14,5** ming tonna sabzavot, shuningdek, **2 218,6** ming. AQSH dollari qiymatidagi **2,9** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar- aprel)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi, Pokiston hamda Afg'oniston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **10,2 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-aprel)

Davlatlar	tonna	ming AQSH dollari	ulushi, % da *
 Rossiya Federatsiyasi	6674,4	1978,8	28,6
 Qozog'iston	4232,5	1590,3	22,9
 Qirg'iz Respublikasi	388,1	739,0	10,7
 Turkmaniston	4168,2	719,3	10,4
 Pokiston	337,8	635,6	9,2
 Afg'oniston	568,0	401,6	5,8
 Ukraina	645,2	386,7	5,6
 Xitoy Xalq Respublikasi	127,5	127,5	1,8
 BAA	66,0	125,5	1,8
 Ispaniya	21,8	91,6	1,3
 Tojikiston	100,2	40,1	0,6
 Iroq	22,0	22,0	0,3
 Polsha	20,8	24,1	0,3
 Saudiya Arabistoni	21,0	21,0	0,3
 Armaniston	22,0	13,2	0,2
 Latviya	31,0	13,7	0,2

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiya Federatsiyasiga to'g'ri keladi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **28,6** % ni tashkil qiladi..

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

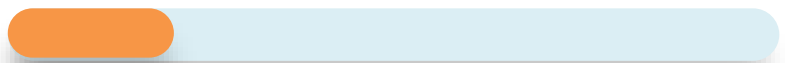
(2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

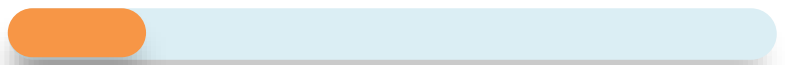
Qurilish xizmatlari **52,2 %**

Boshqa biznes xizmatlari **18,9 %**

Moliyaviy xizmatlar **8,2 %**

Transport xizmatlari **16,7 %**

Sayohat (turizm) **4,0 %**

Xizmatlar eksporti hajmi **2 686,0** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **4,7 %** ini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-apreliga nisbatan **46,4 %** ga ko'payish kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (**52,2 %**), boshqa biznes xizmatlari (**18,9 %**), transport (**16,7 %**), moliyaviy xizmatlar (**8,2 %**) va sayohat (**4,0 %**) hissasiga to'g'ri kelgan.

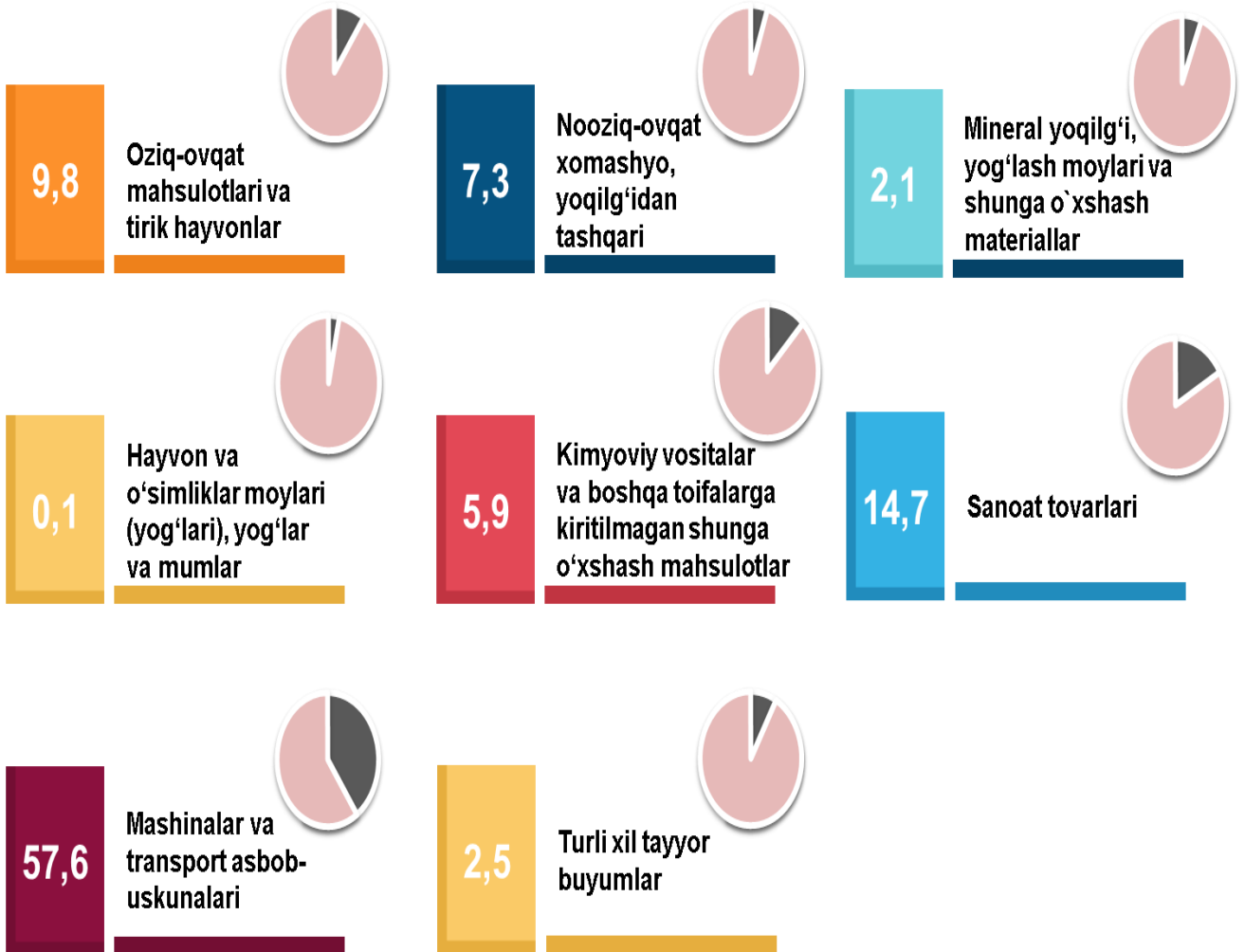
QASHQADARYO VILOYATNING IMPORTI (2021- yil yanvar-aprel)

2021- yilning yanvar-aprel oylarida import hajmi **71 565,0** ming. AQSH dollarini va 2020- yilning yanvar-apreliga nisbatan **27,8 %** ga kamayish kuzatildi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (**57,6 %**), sanoat tovarlari (**14,7 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**9,8 %**) hamda hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar- aprelida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **27 615,0** ming AQSH dollariga kamaydi va **71 565,0** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-aprel, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	99 180,1	71 565,1	65,6	72,2	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1 586,7	7 036,0	20,2	4,4 m.	5,2	9,8
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	3 956,8	5 220,1	55,1	131,9	4,8	7,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar	1 840,4	1 521,0	47,2	82,6	2,6	2,1
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,4	100,8	1,1	25,2 m.	-	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	9 901,9	4 203,0	48,2	42,4	13,6	5,9
Sanoat tovarlar	6 868,1	10 527,4	17,3	153,3	26,3	14,7
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	70 553,1	41 243,7	106,9	58,5	43,7	57,6
Turli xil tayyor buyumlar	4 449,6	1 713,1	77,1	38,5	3,8	2,5
Xizmatlar	23,1	-	166,2	-	-	-

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Naslli qoramol	1 597,9	17,8 p.
Tirik qoramol zotli va nasllilardan tashqari	1 657,3	10,4 p.
Kartoshka	1 144,7	5,3 p.
Tirik quylar	1 188,6	5,4 p.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Kalinligi 6 mm dan oshgan ignabargli daraxtlar yog'ochi	2895,3	154,3
Alyumin oksidi, sun'iy korunddan tashqari	1 029,8	166,0
Kungaboqar urug'i	544,1	98,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan xayvonlar xom-ashyolari	480,0	110,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xshash materiallar		
Yog', neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1403,1	3,3 p.
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lari	100,8	100,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Siklogeksan	912,7	139,3
Yovvoyi o'tga qarshi kurashish vositalari	474,2	11,8
Birlamchi shakldagi plastmassalar	297,0	6,0 p.

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-aprel)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Sanoat tovarlari		
Quyma temir va po'lat	4378,7	-
Yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyum	1397,1	-
Alyumin qayroqlar, chiviqlar va profillar	402,9	7,9 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Suyuqlik yoki kukunlarni yoyish, sochish yoki sepish uchun qishloq xujaligi yoki bog' uskunolari	18 075,1	9,6 m.
Tibbiyot, jarroqlik, tishni davolash yoki veterinariya maqsadlarida ishlatiladigan yoki ishlatilmaydigan rentgen nurlarini qullashga muljallangan apparatura (radiografiya va radioterapiya uchun apparaturalar xam)	1 237,0	-
Boshqa toifalarga kiritilmagan yuk tashish avtomobillari	739,6	146,9
Avtokranlar	622,8	2,2 m.
Ventilyatorlar bilan jixozlangan (oshxona tutunli lyuklardan tashqari) shamollatish yoki qayta aylantirish uchun xavo yoki vakum nasoslari, xavo yoki boshka gaz kompressorlari	2 775,9	153,0
Qattiq tuproqni, toshni, rudalarni yoki boshqa minerallarni (kukun yoki xamirni) maydalash yoki maydalash uchun mashinalar	2 844,6	2,8 m.
Kauchuk yoki plastmassani ishlov berish yoki boshqa materiallarga uxshash buyumlardan buyumlar tayyorlash uchun mashinalar	935,4	124,2
Turli xil tayyor buyumlar		
Boshqa toifalarga kiritilmagan tovarlarni tashish yoki qadoqlash uchun maxsulotlar; probkalar, qopqoqlar va boshqa tiqinlaydigan moslamalar	679,5	31,8 m.

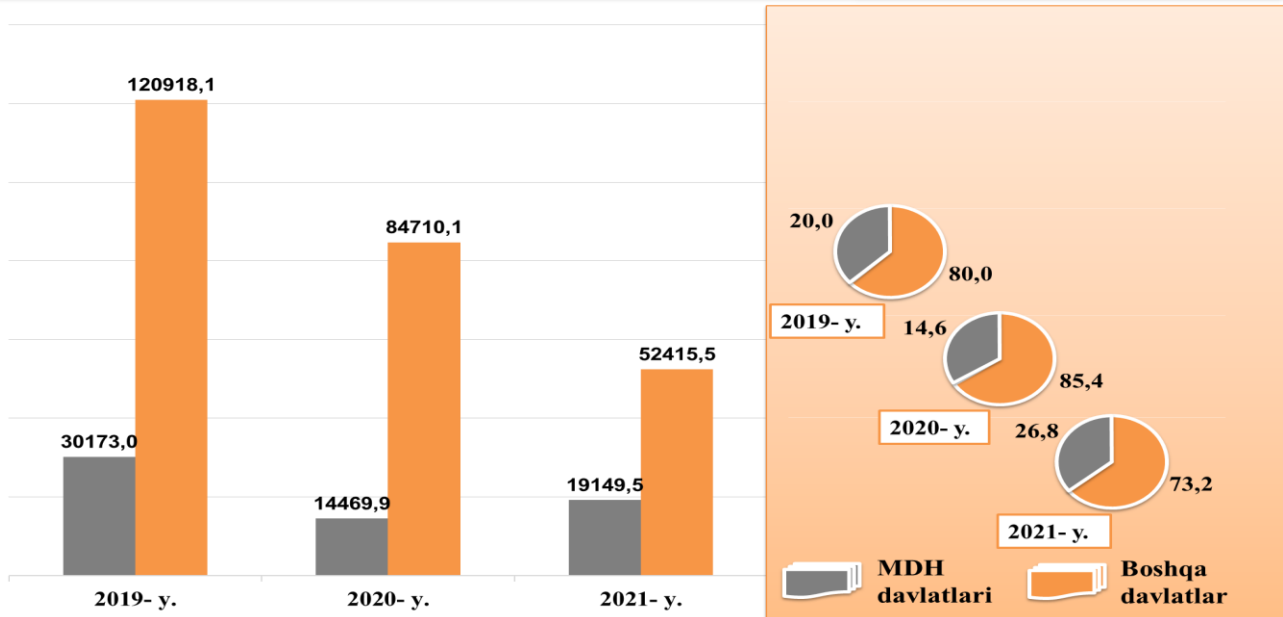
Umumiy tovarlar importi 2020- yilning shu davriga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan Boshqa toifalarga kiritilmagan tovarlarni tashish yoki qadoqlash uchun maxsulotlar; probkalar, qopqoqlar va boshqa tiqinlaydigan moslamalar – **679,5** ming AQSH dollariga teng bo'ldi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi **26,8:73,2** nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-aprel, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-aprel oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **43** davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya, Italiya va Kanada jami importning **87,4** % ulushini tashkil qildi, bu **36 158,3** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-aprel, % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-aprel, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	39 552,1	21 141,4	51,9	53,5	1	1
Turkiya	5 907,2	19 935,7	111,9	3,4 m.	5	2
Qozog'iston	2 368,0	8 989,6	23,5	3,8 m.	10	3
Rossiya Federatsiyasi	6 654,2	8 230,3	72,6	123,7	4	4
Germaniya	11 261,3	1868,6	2,1 m.	16,6	2	5
Eron	258,1	1 276,4	47,3	4,9 m.	21	6
Kanada	622,7	1 077,9	87	173,1	17	7
Koreya Respublikasi	1 774,5	1 038,4	39	58,5	11	8
Italiya	1 230,3	890,5	102,6	72,4	14	9
Avstriya	28,4	722,6	61,2 m.	25,4 m.	36	10
Latviya	186,7	692,5	12,2	371	23	11
Buyuk Britaniya	350,4	605,6	1526	172,8	20	12
Ukraina	129,8	585,6	3,0	4,5 m.	27	13
Turkmaniston	362	481,5	6,5	133	18	14
Belarussiya	3741,4	395,2	5,3 m.	10,6	8	15
BAA	189,8	333,8	112,1	175,9	22	16
Shvetsariya	1358,3	323,8	12,2 m.	23,8	12	17
Argentina	175	289,4	58,4	165,4	24	18
Tojikiston	64,1	265,9	22,8	4,2 m.	33	19
Ekvador	64,2	235,5	46,5	3,7 m.	32	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2021- yil yanvar-aprel)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	71 565,0	72,2
Qarshi sh.	12 304,9	135,9
Shahrisabz sh.	2 204,1	2,6 m.
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	6 557,4	44,5
Dehqonobod	5 600,4	120,7
Qamashi	140,8	30,4
Qarshi	19 258,5	140,1
Koson	2 205,6	6,1 m.
Kitob	9 579,3	2,1 m.
Mirishkor	615,2	-
Muborak	773,9	2,2 m.
Nishon	3 477,8	167,2
Kasbi	2 461,3	9,6
Chiroqchi	2 292,3	2,2 m.
Shahrisabz	1 735,1	75,0
Yakkabog'	2 236,8	3,0 m.
Boshqalar	121,5	0,7

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Kitob - 9 579,3

Qarshi sh- 12 304,9

Qarshi - 19 258,5

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Muborak - 773,9

Mirishkor - 615,0

Qamashi - 140,8

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **26,9** % ulush bilan **19 258,5** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Qamashi tumani **0,2** % ulush bilan **140,8** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

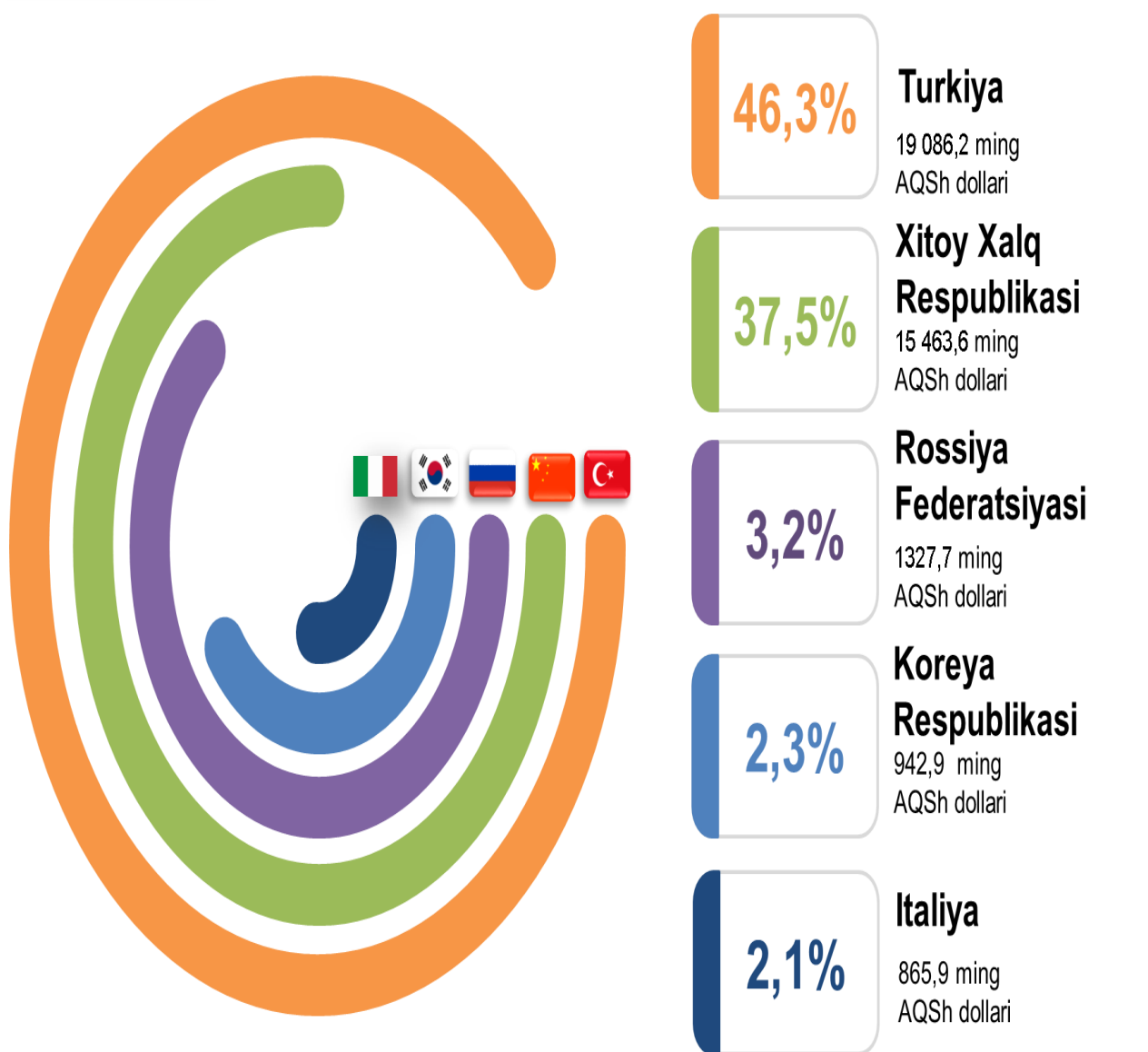
MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-aprel oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalari hajmi **41 243,7** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **41,5** foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **57,6** % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HANKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-aprel)

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-aprel oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **10 527,4** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **53,3** foizga kapaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **14,7 %** ga yetdi.

SANOAT MAHULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-aprel)

Qozog'iston

4 653,2 ming AQSH dollari
ulushi – 44,2 %

Xitoy Xalq Respublikasi

3434,2 ming AQSH dollari
ulushi – 32,6 %

Rossiya Federatsiyasi

720,0 ming AQSH dollari
ulushi – 6,8 %

Turkiya

408,5 ming AQSH dollari
ulushi – 3,9 %

Turkmaniston

294,8 ming AQSH dollari
ulushi – 2,8 %

Sanoat tovarlari importi asosan quyma temir va po'latdir (**4 378,7** ming AQSH dollari), yassi prokat bilan qoplangan po'lat buyumlar (**1 397,1** ming AQSH dollari), alyumin qayroqlar, chiviqlar va profillar (**402,9** ming AQSH dollari) tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi
Tel: (75) 221 44 28

